

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2296/2538

นาง ยุพิน ชุมเกื้อ โจทก์ นาง นพรัตน์ เชาวสุโข กับพวก ผู้ร้อง นาง พลัด คงเพชร จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 57, ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.วิ.พ. มาตรา 243, ป.พ.พ. มาตรา 1364

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยแบ่งทรัพย์สินมรดกของ ช. คืออยู่ระหว่างการพิจารณาผู้ร้องทั้งสามซึ่งเป็นทายาทของ ช. ย่อมมีสิทธิ ร้องสอดเข้ามาเพื่อบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่ได้จึงเป็น คู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา57(1)แม้ผู้ร้องทั้งสามจะมีได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่พิพากษาว่าเมื่อพิพากษายกฟ้องโจทก์แล้วไม่มีเหตุที่จะต้องพิจารณาสั่งคำร้องของผู้ร้องทั้งสามอีกต่อไปแต่เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาใหม่ตามรูปคดีคดีของผู้ร้องทั้งสามจึงยังไม่ถึงที่สุดการที่ศาลชั้นต้นมิได้วินิจฉัยชี้ขาดตัดสินคดีใหม่ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ร้องทั้งสามด้วยจึงไม่ชอบ โจทก์มิได้ฟ้องขอให้จำเลยชำระหนี้เป็นจำนวนเงินตามฟ้องแต่ขอให้พิพากษาว่าที่พิพาทเป็นทรัพย์สินมรดกซึ่งโจทก์มีส่วนได้1ส่วนใน5ส่วน การแบ่งที่ดินหากตกลงแบ่งกันไม่ได้ให้เอาที่ดินออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันระหว่างทายาทตามส่วนเป็นการขอให้แบ่งทรัพย์สินมรดกระหว่าง เจ้าของรวมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา1364เมื่อข้อเท็จจริงดังกล่าวฟังได้เป็นยุติแล้วศาลก็ต้องพิพากษาให้แบ่งตามคำขอของโจทก์การที่ศาลวินิจฉัยว่าวิธีการแบ่งทรัพย์สินได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายแล้วไม่จำเป็นต้องพิพากษาให้และยกคำขอส่วนนี้จึงไม่ชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ ฟ้อง ว่า โจทก์ นาง นพรัตน์ เชาวสุโข นาย สนิท คงเพชร และ นาย สำราญ คงเพชร เป็น บุตรของ นาย ชุม คงเพชร กับ นาง เจียว คงเพชร ต่อมา นาย ชุม กับ นาง เจียว ได้ หย่าขาด จาก กันแล้ว นาย ชุม ได้ สมรส กับ จำเลย นาย ชุม เป็น เจ้าของ ที่ดิน โฉนด เลขที่ 6291 ตำบล บางนาคอำเภอบึง เมือง นราธิวาส จังหวัด นราธิวาส เนื้อที่ 94 ตารางวา ราคา 80,000 บาท นาย ชุมถึงแก่กรรม เมื่อ วันที่ 25 มิถุนายน 2535 โดย มิได้ ทำ พินัยกรรม ไว้ ที่ดิน ของ นาย ชุม จึง ตกทอดเป็น มรดก แก่ ทายาท บิดา มารดา ของ นาย ชุม ถึงแก่กรรม ไป ก่อน แล้ว ทายาท ของ นาย ชุม มีเพียง 5 คน คือ โจทก์ จำเลย นาง นพรัตน์ นายสนิท และ นาย สำราญ ซึ่ง มีสิทธิ ได้รับ มรดก คนละ 1 ใน 5 ส่วน ส่วน ของ โจทก์ คิด เป็น เงิน 16,000 บาท ขอให้ พิพากษา ว่า ที่ดิน โฉนด เลขที่ 6291เป็น มรดก ของ นาย ชุม และ ตกทอด แก่ ทายาท คือ โจทก์ จำเลย นาง นพรัตน์ นาย สนิท และนายสำราญ คน ละ ส่วน เท่า ๆ กัน เฉพาะ ส่วน ของ โจทก์ คิด เป็น เงิน 16,000 บาท การ แบ่งที่ดิน มรดก หาก ตกลง แบ่ง กัน ไม่ได้ให้ เอา ที่ดิน ขายทอดตลาด นำ เงิน มา แบ่ง ระหว่าง ทายาทตาม ส่วน จำเลย ขาดนัด ยื่นคำให้การ และ ขาดนัดพิจารณา ระหว่าง การ พิจารณา ของศาลชั้นต้น นาง นพรัตน์ เชาวสุโข นาย สนิท คงเพชร และนายสำราญ คงเพชร ยื่น คำร้อง ว่า ผู้ร้องทั้ง สาม เป็น ทายาท และ มีสิทธิ ได้รับ มรดก ของ นาย ชุม คน ละ 1 ใน 5 ส่วน ขอให้ กัน ส่วนมรดก ส่วน ของ ผู้ร้อง คน ละ 1 ใน 5 ส่วน คิด เป็น เงิน คน ละ16,000 บาท ศาลชั้นต้น มี คำสั่ง คำร้องของ ผู้ร้อง ทั้ง สาม ว่า รอ ไว้ สักเมื่อ มี คำพิพากษา ศาลชั้นต้น วินิจฉัย ว่า คำขอ ท้ายฟ้องของ โจทก์ เป็น เรื่อง ที่ศาล ไม่อาจ บังคับ ให้ จำเลย ปฏิบัติ ได้ พิพากษายก ฟ้อง สำหรับ คำร้องขอ

หน้า 2 / 3

และ วินิจฉัยชี้ขาด ปัญหา ดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 243 ประกอบ ด้วย มาตรา 247 ปัญหา ประการ หลัง เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1745 บัญญัติ ว่า ถ้า มี ทายาท หลาย คน ทายาท เหล่านั้น มีสิทธิและ หน้าที่ เกี่ยวกับ ทรัพย์มรดก ร่วมกัน จนกว่า จะ ได้ แบ่ง มรดก กันเสร็จ แล้ว และ ให้ ใช้ มาตรา 1356 ถึง มาตรา 1366 แห่ง ประมวล กฎหมาย นี้บังคับ เพียง เท่าที่ ไม่ ขัด กับ บทบัญญัติ แห่ง บรรพ นี้ คดี นี้ โจทก์มิได้ ฟ้อง ขอให้ จำเลย ชำระหนี้ เป็น จำนวนเงิน ตาม ฟ้อง แต่ โจทก์ ขอให้พิพากษา ว่า ที่ดิน โฉนด เลขที่ 6291 เป็น ทรัพย์มรดก ซึ่ง โจทก์ มี ส่วน ได้ 1 ส่วน ใน 5 ส่วน การ แบ่ง ที่ดิน หาก ตกลง แบ่ง กัน ไม่ได้ ให้ เอา ที่ดินออก ขายทอดตลาด นำ เงิน มา แบ่ง กัน ระหว่าง ทายาท ตาม ส่วน อันเป็น การขอให้ แบ่ง ทรัพย์มรดก ระหว่าง เจ้าของรวม ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1364 เมื่อ ข้อเท็จจริง ฟัง เป็น ยุติ ว่า โจทก์ มี ส่วน ได้ ใน ที่ดินมรดก 1 ส่วน ใน 5 ส่วน และ จำเลย ไม่ยอม แบ่ง ที่ดิน มรดก ให้ โจทก์ก็ ชอบ ที่ ศาลชั้นต้น จะ ต้อง พิพากษา ให้ แบ่ง ตาม คำขอ ของ โจทก์ที่ ศาลชั้นต้น เห็นว่า วิธีการ แบ่ง ทรัพย์ ได้ มี การ กำหนด ไว้ ใน กฎหมาย แล้วไม่จำเป็น ต้อง พิพากษา ให้ ตาม คำขอ และ พิพากษายก คำขอ ส่วน นี้ ของ โจทก์จึง ไม่ชอบ อุทธรณ์ ของ โจทก์ ข้อ นี้ ฟังขึ้น " พิพากษาแก่ เป็น ว่า ให้ แบ่ง ที่ดิน แก่ โจทก์ 1 ส่วน ใน 5 ส่วนถ้า แบ่ง ไม่ได้ ให้ เอา ที่ดิน ออก ขายทอดตลาด แบ่ง เงิน สุทธิ ให้ โจทก์ 1 ส่วน ใน 5 ส่วน ให้ ศาลชั้นต้น พิจารณา คดี ใหม่ เฉพาะ ส่วน ที่ เกี่ยวกับคำร้อง สอด ของ ผู้ร้อง ทั้ง สาม แล้ว มี คำพิพากษาใหม่ ตาม รูปคดี นอกจาก ที่ แก้ ให้ เป็น ไป ตาม คำพิพากษา ศาลชั้นต้น

องค์คณะ

ชลอ บุญยเนตร · สมาน เวทวินิจ · ธวัชชัย พิทักษ์พล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2296/2538>